

شیوه‌نامه‌ی مراحل انجام پایان‌نامه

انجام پایان‌نامه، مستلزم انجام مراحل زیر است. عدم انجام هر یک از مراحل زیر و اجزای آن‌ها، مانع از دفاع دانشجو می‌شود:

الف. انتخاب استاد راهنما و مشاور

ظرفیت اساتید، در ابتدای هر سال، بنا بر تعداد دانشجویان ورودی همان سال، در شورای گروه آموزشی مشخص می‌شود. انتخاب استاد راهنما، کاملاً در اختیار دانشجو است. انتخاب استاد راهنمای دوم و استاد مشاور، بنا به نیاز دانشجو و به پیشنهاد استاد راهنمای اول صورت می‌گیرد. گروه، می‌تواند در خصوص انتخاب استاد راهنما برای دانشجویانی که بنا به اظهار کتبی، به هر دلیل قادر به انتخاب استاد راهنما نشده‌اند؛ در شورای گروه آموزشی تصمیم‌گیری نماید. تمامی اعضای هیأت علمی گروه آموزشی، به شرط دارا بودن مرتبه‌ی استادیاری و بالاتر و همچنین، مربیان دارای بیش از ده سال سابقه‌ی عضویت در هیأت علمی دانشگاه، می‌توانند راهنمایی پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد را بر عهده بگیرند. بنابراین، اسامی تمامی اعضای هیأت علمی واجد شرایط فوق در گروه آموزشی (اعم از استاد، دانشیار، استادیار و مربیان با بیش از ده سال سابقه‌ی تدریس) به همراه تخصص آن‌ها - بنا به اظهار عضو هیأت علمی - در تابلو اعلانات گروه آموزشی نصب شده و دانشجویان، می‌توانند با مراجعه به این اسامی، از تخصص اساتید محترم آگاه شوند.

ب. طرح پیشنهادی

لازم است طرح پیشنهادی برای پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد (مطابق فرم موجود در سایت) حداکثر تا پیش از شروع کلاس‌های نیمسال سوم تحصیل دانشجو (مطابق تقویم آموزشی نیمسال)، به کمک استاد راهنما، تکمیل شده و برای تصویب به گروه آموزشی ارائه شود. شورای گروه آموزشی، پس از بررسی طرح ارائه شده، می‌تواند یکی از تصمیمات زیر را در خصوص طرح پیشنهادی اتخاذ نماید:

۱. پذیرش کامل

۲. پذیرش مشروط به انجام پاره‌ای اصلاحات جزئی

۳. بازنگری با انجام اصلاحات کلی

۴. مردود

دانشجو موظف است اصلاحات را حداکثر تا یکماه پس از جلسه انجام داده و برای ارزیابی مجدد به گروه عودت دهد. در خصوص مورد ۲، نیاز به تشکیل جلسه‌ی مجدد نبوده و تشخیص کفایت یا عدم کفایت اصلاحات انجام شده، توسط مدیر گروه آموزشی صورت می‌گیرد. در خصوص مورد ۳ و ۴، لازم است طرح پیشنهادی مجدداً در شورای گروه آموزشی بررسی شود. در خصوص زمان‌بندی و جزئیات تکمیل طرح پیشنهادی، به سایر اطلاعیه‌ها مراجعه نمایید.

پ. فرآیند پیش‌برد پایان‌نامه

وظیفه‌ی نظارت بر فرآیند پیش‌برد پایان‌نامه‌ی دانشجو، بر عهده‌ی استاد راهنما و کمیته منتخب هدایت دانشجو است. این کمیته، مرکب است از استاد (یا اساتید) راهنما، مدیر گروه آموزشی و یکی از اعضای گروه آموزشی به عنوان «عضو حقیقی کمیته‌ی منتخب». دانشجو موظف است پس از تصویب موضوع پایان‌نامه، هر دو ماه یکبار، گزارش پیشرفت کار خود را به طور شفاهی (یا در صورت لزوم، به طور کتبی) به این کمیته ارائه دهد. زمان‌بندی تشکیل جلسات مربوطه، بر عهده‌ی مدیر گروه آموزشی است. نظر این کمیته، مبنی بر مطلوبیت یا عدم مطلوبیت پیشرفت دانشجو، می‌تواند در تصمیم‌گیری برای تمدید سنوات دانشجو مؤثر باشد.

ت. ارائه سمینار

هر دانشجو لازم است حداکثر تا یکماه پیش از دفاع نهایی، سمیناری از محتوای پایان‌نامه‌ی خود، ارائه دهد. این سمینار، به درخواست دانشجو و با تأیید استاد راهنما برگزار می‌شود. در این جلسه، دانشجو به مدت ۴۵ دقیقه فرصت دارد به معرفی محتوای پژوهش خود، مشتمل بر مسأله، چارچوب نظری، روش و یافته‌ها بپردازد. ارائه‌ی طرح نهایی در جلسه‌ی سمینار، ضروری نیست. این جلسه، به طور عمومی برگزار شده و لازم است استاد

راهنما (حداقل یکی از اساتید راهنما)، مدیر گروه (یا نماینده وی) و نماینده کمیته منتخب هدایت دانشجو در آن شرکت داشته باشند. این جلسه، می‌تواند پیشنهاد، توصیه یا تذکراتی به دانشجو ارائه دهد. سؤال و جواب در این جلسه، برای عموم حاضران آزاد است. این جلسه، هیچ نمره‌ای ندارد اما برگزاری آن، یکی از شروط لازم برای انجام دفاعیه نهایی است. اعلان عمومی این جلسه، حداقل یک هفته قبل از تاریخ برگزاری آن، باید در تابلو اعلانات دانشکده نصب شود.

ث. ارائه مقاله

هر دانشجو لازم است حداقل یک مقاله از دستاوردهای پایان‌نامه‌ی خود، ارائه داده باشد. این مقاله، می‌تواند به مجلات یا همایش‌های معتبر ارائه شده باشد. ارائه‌ی نسخه‌ی چاپ شده یا پذیرش رسمی مقاله، ضروری است. نمره‌ی مقاله، تنها در صورتی به دانشجویی تعلق می‌گیرد که مقاله‌ی چاپ شده یا پذیرش آن، در جلسه‌ی دفاعیه ارائه شود. چنانچه دانشجویی نتواند مقاله ارائه کند؛ لازم است برای دفاع نهایی خود، از تحصیلات تکمیلی دانشکده، مجوز اخذ نماید. بارم‌بندی نمره‌ی مقاله، مطابق جدول زیر است:

نوع مقاله	حداکثر امتیاز بازای هر مقاله	حداکثر امتیاز قابل محاسبه
چاپ یا پذیرش مقاله علمی در نشریه علمی و پژوهشی یا نشریه نمایه شده معتبر ملی یا بین‌المللی	تا ۲ امتیاز	۲
چاپ یا پذیرش مقاله علمی در نشریه علمی ترویجی	تا ۱,۷۵ امتیاز	
ارائه یا پذیرش مقاله کامل در سمینارهای بین‌المللی	تا ۱,۵ امتیاز	۱,۵
ارائه یا پذیرش خلاصه مقاله در سمینارهای ملی یا بین‌المللی	تا ۱ امتیاز	
ارائه یا پذیرش مقاله در سمینارهای داخل دانشگاه	تا ۰,۷۵ امتیاز	۱
مقاله مستخرج از پایان‌نامه جهت ارسال به نشریات با تأیید حداقل یکی از داوران پایان‌نامه	تا ۰,۵ امتیاز	
تبصره: لازم به ذکر است در صورت دارا نبودن مقاله در نشریات علمی-پژوهشی، علمی-ترویجی یا سایر نشریات نمایه شده‌ی معتبر، مجموع امتیازات سایر موارد مربوط به مقالات، حداکثر حداکثر ۱,۵ خواهد بود.		

همچنین، لازم است که مقاله، واجد شرایط زیر نیز باشد:

۱. وابستگی استاد راهنما و دانشجو به دانشگاه گیلان، در آن قید شده باشد.
۲. نام استاد راهنما در مقاله ذکر شده باشد (تقدم و تأخر آن، اهمیتی ندارد).
۳. برگزارکننده‌ی اصلی همایش‌های ملی و بین‌المللی، نهاد دانشگاهی باشد. به مقالات ارائه شده در همایش‌ها و سمینارهایی که توسط نهادهای غیر دانشگاهی (هرچند با مشارکت دانشگاهها) برگزار می‌شوند؛ امتیازی تعلق نمی‌گیرد.
۴. مقاله، مستخرج از پایان‌نامه‌ی دانشجو باشد.

لازم است مقالات ارائه شده، به هنگام اخذ مجوز دفاع، مطابق فرم مربوطه، به تأیید استاد راهنما رسیده و سپس، به گروه آموزشی ارائه شوند.

ج. کسب مجوز دفاع

دانشجویان می‌توانند حداقل شش ماه پس از تصویب طرح پیشنهادی، از پایان‌نامه خود دفاع کنند. برای اخذ مجوز دفاع، لطفاً حداقل پانزده روز کاری پیش از تاریخی که برای دفاع از پایان‌نامه‌ی خود در نظر گرفته‌اید؛ مدارک زیر را به گروه آموزشی تحویل دهید. لطفاً به زمان‌بندی مهلت نهایی دفاع در هر ترم توجه داشته و چنانچه قصد دارید در آخرین مهلت از پایان‌نامه خود دفاع کنید؛ با توجه به تراکم احتمالی در این تاریخ، حتماً بیست روز کاری پیش از موعد نهایی، به گروه مراجعه کنید. مدارک لازم به شرح زیر است:

۱. فرم تکمیل شده (صفحه‌ی رو) مجوز دفاع،
۲. فرم تکمیل شده سمینار (شامل گزارش برگزاری جلسه سمینار)،
۳. گواهی شرکت در جلسات سمینار و دفاعیه،
۴. گواهی چاپ مقاله (و فعالیت‌های پژوهشی) که به تأیید استاد راهنما و مدیر تحصیلات تکمیلی دانشکده رسیده باشد،
۵. دو نسخه‌ی چاپ شده از رساله (به صورت سیمی شده یا کلاسوری)،
۶. یک آلبوم از نقشه‌ها در مقیاس مناسب (به صورت سیمی شده)،

^۱ نقص در ارائه‌ی هریک از مدارک زیر، مانع از صدور مجوز دفاع می‌شود.

۷. CD حاوی نقشه‌ها و مدارک تصویری در دو نسخه (بهتر است فایل ترسیمی در cd قرار گیرد).

پس از تعیین داوران و تاریخ دفاع توسط گروه آموزشی، رساله و آلبوم نقشه‌ها توسط گروه آموزشی به داوران تحویل داده می‌شود. در صورتی که به دلیل محدودیت‌هایی، گروه آموزشی قادر نباشد که رساله را به داوران تحویل دهد؛ ممکن است این مسئولیت به دانشجو واگذار شود. در این صورت، لازم است پس از تحویل رساله، رسید (امضای فرم مجوز دفاع) دریافت شود. همچنین، لازم است که دانشجویان، یک هفته پیش از تاریخ پیشنهادی، قطعی بودن این تاریخ را از گروه آموزشی استعلام نمایند. رساله‌هایی که فاقد شرایط لازم برای ارائه باشند؛ در این تاریخ مشخص شده و با ذکر اشکالات به دانشجویان عودت داده می‌شود. پس از اطمینان از قطعی بودن تاریخ دفاع، لازم است که دانشجویان محترم، برگ اعلام عمومی جلسه دفاعیه‌ی خود را تکمیل نموده و حداقل یک هفته پیش از تاریخ برگزاری جلسه، سه نسخه از آن را در تابلو گروه آموزشی، ورودی دانشکده معماری و یکی از تابلوهای درون دانشکده نصب نمایند.

چ. اعلان عمومی دفاع

لازم است که دانشجویان، یک هفته پیش از تاریخ پیشنهادی، قطعی بودن این تاریخ را از گروه استعلام نمایند. رساله‌هایی که فاقد شرایط لازم برای ارائه باشند؛ در این تاریخ مشخص شده و با ذکر اشکالات به دانشجویان عودت داده می‌شود. پس از اطمینان از قطعی بودن تاریخ دفاع، لازم است که دانشجویان، برگ اعلام عمومی جلسه دفاعیه‌ی خود را تکمیل نموده و حداقل یک هفته پیش از تاریخ برگزاری جلسه، سه نسخه از آن را در تابلو گروه آموزشی، ورودی دانشکده معماری و یکی از تابلوهای درون دانشکده نصب نمایند.

ح. دفاع

هر دانشجو، ۳۰ دقیقه فرصت در اختیار دارد تا پایان‌نامه‌ی خود را معرفی کند. با برنامه‌ریزی و تمرین، سعی کنید که بر این زمان تسلط داشته باشید. ارائه‌ی شما، می‌تواند مشتمل بر این موارد باشد: *عنوان، بیان مسأله، سؤالات تحقیق، فرضیه، چارچوب نظری، روش، یافته‌ها، نتایج و طرح (مخصوص دانشجویان معماری)*. در نهایت، باید مقالات ارائه شده نیز در اسلاید آخر گنجانده شوند. (به طور تیتروار و با الگوی رفرنس‌نویسی مورد استفاده، به مقاله اشاره کنید). اسلاید اول، باید مشابه صفحه اول پایان‌نامه شما باشد (بر اساس قالب ارائه شده در صفحه‌ی تحصیلات تکمیلی). در اسلاید دوم، فهرست (یا ساختار) ارائه‌ی خود را مشخص کنید و بسیار فشرده، توضیح بدهید که تا انتها، به چه مواردی خواهید پرداخت. در تهیه‌ی اسلایدها، لطفاً به خوانایی آن‌ها و خلاصه بودن متن اسلایدها توجه داشته و از کپی کردن متن‌های طولانی از رساله، خودداری کنید. هر اسلاید، حداکثر می‌تواند حاوی ۱۰۰ کلمه باشد. گرافیک اسلایدها، باید ساده و متناسب با یک ارائه‌ی علمی بوده و فاقد جلوه‌های بصری باشد. می‌توانید به جای فایل Powerpoint از فایل‌های PDF استفاده کنید. لطفاً، تعداد اسلایدها را به حداقل ممکن محدود کنید. همچنین، بهتر است به جای روخوانی متن، مطالب را به طور شفاهی و با ادبیات خودتان بیان کنید. بر این اساس، ساختار ارائه باید شامل موارد زیر باشد:

۱. صفحه‌ی اول، مشتمل بر اطلاعات پایان‌نامه (مطابق قالب ارائه شده)
۲. اسلایدهای معرفی پژوهش
۳. اسلایدهای معرفی طرح (نقشه‌ها، دیاگرام‌ها، پرسپکتیوها و نظایر آن) --- (مخصوص دانشجویان معماری)
۴. مقاله‌های چاپ‌شده (یا پذیرفته‌شده)

توصیه می‌شود که زمان ارائه‌ی خود را به سه بازه‌ی مساوی ده دقیقه‌ای تقسیم کنید. ده دقیقه نخست، با معرفی موضوع آغاز شده و به توضیح روش، ختم می‌شود. در ده دقیقه‌ی دوم، بر معرفی یافته‌ها و نتایج تحقیق خود تأکید کنید. این بخش، یکی از مهمترین مراحل ارائه‌ی شما است. چرا که حاصل پژوهش شما را معرفی می‌کند. در ده دقیقه‌ی سوم، به معرفی طرح (مخصوص دانشجویان معماری) بپردازید. در معرفی طرح، ابتدا سعی کنید اثر دستاوردهای پژوهشی خود بر طرح را نشان بدهید. برای این منظور، شاید لازم باشد دیاگرام‌ها یا نقشه‌هایی نیز تهیه کنید. پس از آن، کلیات طرح را به طور خلاصه و بدون ورود عمیق به جزئیات طرح، معرفی کنید. برای تسلط بیشتر بر ارائه، مدارک و نقشه‌های کافی و با مقیاس مناسب در اسلایدها بگنجانید. همچنین، حتماً فایل نقشه‌ها را در محیط نرم‌افزار خود، باز نگهدارید تا در صورت لزوم، به آن استناد کنید. یک نسخه کاملاً مشابه رساله‌ای که به داوران تحویل داده‌اید؛ همراه داشته باشید.